

MAGYARÁG

VII. No 76
1938. Március 18

1 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PASZTOR EDE

Redactor responsabil:

Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL

Ausztria új helyzetéé Bajorországhoz hasonló a Német Birodalomban

Seyss Inquart tartományi főnöke Ausztriának

Minden nappal teljesebbé válik Ausztriának a német birodalomba való bekebelezése. Most tűnik ki, hogy az osztrák nemzeti szocialisták a német kormánnyal egyetértően tervszerűen készülnék a megszállást követő intézkedések végrehajtására, mert minden rendszabályt azonnal végrehajtanak, a fontosabb pozíciókra kiszemelt emberek mindenütt rendelkezésre állanak s az átszervezés a legcsekélyebb zavaró incidens nélkül folyik, Seyss-Inquart, a ki még néhány nappal ezelőtt belügyminiszter volt Ausztriának, hogy aztán az azóta lemondott Miklas elnök kancellárrá nevezze ki, tegnapról kezdve Ausztia helytartója. Ez a kinevezés körülbelül meg is határozza Ausztia helyét a német birodalomban, mert Bajorországban is helytartó áll az ügyek élén Epp tábornok személyében. A Németországhoz tartozó többi tartományban (a császárság alatti külön királyságokban) nincs helytartó, hanem a nemzeti szocialista párt vezetői gyakorolják a hatalmat, természetesen csak bizonyos területeken, mert az államvezetés legfőbb ágait központilag, Berlinből irányítják és intézik.

fegyverkezés nem elegendő arra, hogyszembenézhesen az aggasztó jövővel. Hasonló véleményen van a munkáspárti „Daily Herald” és világos politikát, új választásokat kér a kormánytól.

Németország kezdeményező lépést tesz Csehszlovákia felé

A „Times” berlini levelezője azt írja, hogy a német diplomácia részéről kezdeményező lépés várható Csehszlovákia irányában. Hitler nem nyugszik bele véglegesen az angol-német tárgyalások elmaradásába, de előbb meg akarja oldani a csehszlovák kérdést. Hitler nem fogja elmulasztani a kedvező alkalmat, hogy felhívja a csehszlovák kormányt, kössön békét Németországgal a kisebbségi kérdésben, úgy, ahogyan megegyezett már Lengyelországgal is.

Göring helyettes kancellár

Bécs, március 16. Salzburgnál a német-osztrák határon levő határcőlopőket az éjszaka folyamán kiemelték helyükből és nagy néptömeg jelenlétében nagy lelkesedéssel elégették.

Göring marsallt Hitler kancellár helyettes kancellárrá nevezte ki. Kinevezése már akkor megtörtént, amikor Hitler elutazott Bécsbe Németországból.

Egymillió önkéntes az angol légügyi szolgálat megszervezésére

London, március 16. Az angol Lordok Házában Halifax külügyminiszter Chamberlain beszédéhez hasonló nyilatkozatot olvasott fel. Lord Snell, a munkáspárti ellenzék nevében bejelentette, hogy nem kívánja folytatni a vitát az osztrák helyzet ügyében. Lord Crewe, a szabadelvűek vezére hangoztatta, hogy Angliára husz év óta most vár a legsúlyosabb szerep s reméli, hogy az angol kormány az angol érdekek mellett a szabadság elvét is megvédi egész Európában.

A helyzetre különösen jellemző az a beszéd, amelyet Sir Samuel Hoare, angol belügyminiszter tartott az angol rádióban, felszólította a lakosságot, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek légvédelmi szolgálatra.

— Egymillió önkéntesre van szükségünk — mondotta az angol belügyminiszter, — a légvédelmi szolgálat megszervezésére. Semmit sem akarok mondani, amiből arra lehet következtetni, hogy a háború küszöbén állunk, vagy ami növelné az elkeseredést és a pánikot, csak azt akarom mondani, hogy minél nehezebbek a viszonyok, annál

jobban fel kell készülnünk a modern hadviselésnek legveszedelmesebb alakja ellen.

LONDON, március 16. A „Daily Telegraph” jelentése szerint Angliában közelebbről rendelet törvény jelenik meg és ennek értelmében az angol kormány felhatal-

mazást kap arra, hogy szükség esetén a nemzetvédelem céljára lefoglalhassa nemcsak a fémeket, hanem az összes ipari üzemeket is. lap úgy tudja, hogy a kormány egy nemzeti kormány létrehozásának gondolatával foglalkozik.

Anglia még nem állapította meg végleges álláspontját

London, március 16. A szombat reggeli lapok megjegyzésekkel kísérik Chamberlain beszédét. A „Daily Mail” örömet fejez ki a tett nyilatkozat fölött és hangoztatja, hogy Angliának meg kell erősítenie nemzeti haderejét és ennek érdekében fel kell használnia minden lehetőséget. — Anglia nem vállalhat magára a külfölddel szemben semmiféle új kötelezettséget, amely más országokat illető kérdésekben vonhatná be. A „Financial News” így ír: „Cseh-

szlovákia függetlensége az egyetlen biztosíték a közép-európai német befolyás ellen és következtésképpen az angol birodalom biztonságának egyetlen kezesége”. A „News Chronicle” szerint az osztrák ügyben Anglia nem mond semmit. A legjóakarattal feltevés a miniszterelnök hétfői nyilatkozatával kapcsolatban, az, hogy az angol kormány még nem állapította meg véglegesen magatartását s valószínű, hogy közelebbről új nyilatkozatot tesz. Egyedül a

Hatvanezer német feketeinges érkezett Ausztriába

(Folytatás az ötödik oldalon)

Himmler, a német birodalmi rendőrség főnöke átvette az osztrák rendőrség vezetését. A német birodalomból hatvanezer ugynevezett feketeinges rendőr érkezett Ausztriába. Az osztrák rendőrséget teljesen átszervezik és Hitler 1. l. alakulatává alakítják át.

Megkezdődött a „rumba” ajándék-akciónk igazolójegyeinek beváltása

Ujabb előfizetők az automata-telefonra

Vasárnapi számunkban közöltük az első ötven telefon-előfizető névsorát, akik kihasználva a kedvező alkalmat, amely szerint április 1-ig tel-

jesen díjmentesen szerelik fel a telefont, beléptek az új előfizetők sorába. Ezúttal a további újabb előfizetők névsorát közöljük, akik vasárnap óta jelentkeztek:

- 3111 Markovits Aleandru Dr. Gavra 9.
2513 Reteg Iosif, M. Costin 4.
2003 Deutsch Eugén, Eminescu 14.
2004 Lascu Octavian dr., Reg. Ferdinand 10.
3441 Mureșan Dumitru, Piața Unirii 7.
1404 Guttmann Emanuil, Castelului 2.
3404 Rácz Adalbert dr., Reg. Ferdinand 17.
2815 Fekete Ladislau, Vlahuța 46.
1951 Bica Valeria, Tache Ionescu 47.
1954 Sonnenwirth A. Alexandru, Ștefan cel Mare 3.
2816 Galea Dumitru tutungerie, Regina Maria 1.
1238 Hausmann Ferdinand, Rimanczy 6.
2010 Neumann Wilhelm, Bratianu 20.
3200 Parf. Royal, Iosif Benedek, Pasagiul Vulturul Negru
3195 Riemer Ioan dr., Miron Pompiliu 7/a.
1881 Einhorn Samuil, Cuza Vođa 27.
2270 Weinstein Ștefan, Iosif Vulcan 4.
3339 Zaica Ionel, Bratianu 4.
3425 Nagy Béni, Cierogariu 15.
2272 Zauderer Daniel, Nic. Iorga 1.
3210 Adler și Nador Magazia, Aurel Vlaicu 8.
1573 Hering Iuliu, Tache Ionescu 18.
2011 Piszcz Ștefan, Miron Pompiliu 11.

Színház

A Thalia színház műsora:

Csütörtök este 9: Egyetlen éjszakára.

Péntek este 9: Egyetlen éjszakára.

Szombat d. u. 5: Egyetlen éjszakára (Rendes helyárral) este 9: Egyetlen éjszakára.

Vasárnap d. u. 3: Urilány szobát keres. (Olcsó helyárral.)

Vasárnap d. u. 6: Egyetlen éjszakára.

Vasárnap este 9: Sárgapitykés közlegény.

Hétfőtől minden este: 3:1 a szerelem javára.

Egyetlen éjszakára. Halász Imre és Losonczy Dezső legújabb operettje, minden tekintetben elsőrangú darab. A leghangosabb pesti siker, már futott a 100-ik előadás. A két kitűnő szerző, akik annyi nagyszerű alkotással tették nevüket híressé ezzel az operettjükkel, önmagukat mutatták fel. Alig volt rá példa, hogy a színészek és a színház olyan ambícióval készítsen elő-

darabot. Ami szemnek és fülnek tetszetős, az mind megtalálható ebben az operettben. Pazar új kiállítás, teljes új diszletei, rengeteg új kosztümmel kerül bemutatásra nap-nap után az Egyetlen éjszakára, amelyet Gróf László rendez és zsenialitásának minden gazdagságával teszi színessé az Egyetlen éjszakára előadásait.

Urilány szobát keres. Vasárnap délután 3 órakor kerül színre.

Sárgapitykés közlegény a mule ciklusok legnagyobb sikere, teljesen a bemutatkozó előadás szerint vasárnap este 9 órakor van műsoron rendezés helyárral.

Inspekciós gyógyszerárak:

Csütörtök, március 17.

Arany Kereszt, Piața Unirii 1. Tel. 852
Csillag, Str. Nic. Iorga 23. Tel. 551
Diana, Str. Astra 11. Tel. 259
Szent Antal, Regele Ferdinand Tel. 353
Kigyó, Piața Regina Maria Tel. 963

KÜLCSON keresek a lampapirt kamat mellett, biztos fedezetet nyújtok. Cím a kiadóban.

Hogyan kell kitölteni a város által kibocsájtott űrlapokat a zsidó lakókról

Minden háztulajdonos személyesen felelős az adatokért 5 nap alatt kell beadni az űrlapokat a kerületi kapitányságon

Amint már közöltük, a város közigazgatási ügyosztályának intézkedésére minden oradeai háztulajdonosnak kimutatást kell készítenie összes zsidó lakóiról. A kimutatásban a háztulajdonosnak — ha zsidó vallású — fel kell

tűntetnie a maga és családtagjai számát, születési helyét, valamint zsidó lakói hasonló adatait. Ha valamelyik lakó megtagadná adatai közlését, — a háztulajdonos köteles beírni ezt a rovatba.

Ha a háztulajdonos keresz-

tény vallású (régebbi idő óta, mint 1918 december 1-től), — akkor a deklaráció első oldalára csak nevét és vallását írja be és irja alá és sem a maga sem családtagjai adatait nem tölti ki, hanem csak zsidó lakói adatait, a deklaráció má-

sodik oldalán.

A háztulajdonos felelős — a törvényes következmények terhe alatt — az adatok helyességéért.

A kitöltött űrlapokat a kerületi rendőrkapitányságon kell beadni 5 napon belül.

Alább közöljük az űrlapok kitöltési formuláját, (abban az esetben, ha a háztulajdonos is zsidó.)

Példának vettük Schwartz József háztulajdonost, aki töltyük fel, a Bulev. Régele Ferdinand 200. szám alatti lakik.

Primăria Municipiului Oradea

DECLARAȚIA

proprietarului casei din Strada (B-dul Regele Ferdinand) Nr. (200) de toți locatarii evrei ai casei.

Numele și prenumele proprietarului (idejón a háztulajdonos neve) Iosif Schwarz născut în comuna Oradea (születés helye) județul Bihor (megye) în anul 1880 de religie (mozaică) înscris în registrul de naționalitate al comunei Oradea (hol van felvéve az állampolgárság kése) sub No. 1535 (állampolgársági szám) cu domiciliul actual în comuna Oradea str. (B-dul Regele Ferdinand) Nr. (200).

Membrii familiei proprietarului de casă:

Nr. Curent (Sorszám)	Numele și prenumele membrului familiei (Családtagok teljes neve)	Calitatea: (soție, tată, mamă, copil, sau alt membru aparținător familiei, servitor; etc.) (Csa átagi minőség)	Religia avută înainte de 1 Dec. 1918 (Vallása 1918 dec. 1 előtt)	Anul și locul nașterii (Születési hely és év)	Comuna unde este înscris în Reg. de naționalitate (Hol van felvéve az állampolgári listámba)	Nr.-ul certificatului de naționalitate (szám)
1.	(Soția lui Iosif Schwarz u. Braun)	soție	mozaică	1884 Marghita	Oradea	1535
2.	Alexandru Schwarz	fiu	"	1914 Oradea	"	"

Iosif Schwarz

(Semnătura proprietarului de casă)

(Ugyanígy töltendő ki a második oldalon levő lakók táblázata is. Ha valamelyik lakó vagy maga a háztulajdonos, ahoi nincs felvéve, akkor az utolsó sorba beírja, hogy sehol nincs felvéve.) Így: Nincs adataim a családomról. Ha valamelyik háztulajdonosnál több zsidó lakó van, a tulajdonos több űrlapot kérjen a kézbesítő rendőrkézsegtől.

7 évig oduba zárva éhezettette feleségét egy gazdálkodó

El akarta pusztítani az asszonyt, akiről azt hiesztelte, hogy elmebeteg. A bestiális férjet letartóztatták

Bezdánból jelentik: Munkás István zmajeváci gazdálkodó évekig bezárva tartotta feleségét, akiről azt állította, hogy elmebeteg. A csendőrséghez érkezett névtelen feljelentések azonban kétségbe vonták ezt. A nyomozás megindult, rövidesen kiderült aztán, hogy a gazdálkodó el akarta pusztítani az asszonyt, éhezettette, ültette, véte, elzárta teljesen a világtól. A szerencsénen nőt az utolsó pillanatban mentették meg a szörnyű fogságból.

A karocai kis-király

Munkás István 1924-ben vette feleségül Kovács Juliskát, aki bezdáni leány volt, szülei az Új uccában laktak. A fiatal asszony nyolc hold földet vitt a házasságba.

Mintegy hét év előtt 1931. körül Munkás megismerkedett Neolics Anna akkor 16 éves zmajeváci leánnyal, aki iránt szerelemre gyulladt. Ekkor vette kezdetét az a szörnyű kínzás, amelyben Munkás a feleségét az esztendőök során át részesítette.

Neolics Anna szívesen vette a jóképű, vagyonos gazdálkodó közeledését, azonban lijeleltette, hogy nős emberről nem akar tudni. Ekkor ötlött fel Munkásban az a terv, hogy valahogy megszabadul feleségétől.

Az istálló mellett egy zárkaszerű helyiséget épített és ide lökte be a feleségét. A sötét zárkát teljesen elzárta a külvilágtól, az ajtót lelakatolta és megkezdődött az a szörnyű kálvária, amely hét éven át tartott. Munkás ettől kezdve nap-nap után megverte és megkínozta feleségét, enni alig adott neki. A zárkában csak egy fapriccs volt. Az asszony hiába rimázkodott, hiába kiáltott segítségért: Munkás elhiesztelte, hogy feleségének elméje elborult, hogy közveszélyes őrült és hogy az orvosok tanácsára kell állandóan őriznie, nehogy kárt tegyen magában és másban.

Névtelen feljelentés

A falubeliek abban a hitben éltek, hogy Munkásné elmebeteg és azt sem vették túlságosan rossznéven, amikor valahányszor fiatal leányt vitt a házhöz. Egy idő óta azonban furcsa suttogás kelt szárnyra, különösen azóta, amióta a kisgyermek megszületett. Egy nap aztán a csendőrség névtelen levelet kapott, amelyben valaki feltárta a szörnyű eset egész háttérét. A feljelentés

alapján a csendőrök hajnali 4 órakor kopogtattak be a szalásra. Munkás, aki fiatal feleségével a belső szobában aludt, a hirtelen rajtaütéstől megzavarodott és csak hosszú faggatás után vezette a csendőröket az istállóba, ahol feltárta törvényes felesége rejtékhelyét. A zárka ajtaja piszokkal és trágyával volt elzárva, a csendőrök alig tudtak hozzáférni.

Szörnyű látvány: meztelen félőrült asszony

A csendőrök villanylámpákkal világítottak az oduba, ahol szörnyű látvány tárult szemük elé. A fapriccsen majdnem minden ruha nélkül csoltvázásztott női alak feküdt. Az asszony teljesen megöszült a szörnyű szenvedések hatása alatt. Akik korábban ismerték

azt mondják, legalább husz évet öregedett. A szerencsétlen nőt felöltöztették, orvoshoz vitték, majd beszállították az oszijekai kórházba.

A szörnyű fogság eltörlhetetlen nyomokat hagyott lelkében, minden jel szerint azonban egészségesen került az

15 éve öv
ez a védjegy
az utánszaktól

KOPROL
CSOKOLADÉ
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény

oduba és nem elmebeteg. A falubelieket felismerte, csak akkor kerül izgatott lelkiállapotba, ha elszenvedett mártíromságáról beszél.

Munkás Istvánt a csendőrök azonnal megbilincseltek és beszállították a törvényszéki fogházba, ahol megindul ellene az eljárás.

Március 31-ig kell bejelenteni az ipari leltárállapotot

Cluj, március 16. A kartell-törvényben előírt ipari leltárállapot bejelentésére az ipari ügyi felügyelőségek március 31-ig adták határidőt. Az UGIR-tól (gyáriparosok szövetsége) nyert értesülések szerint a kormány az UGIR kérésére a kérdőpontokat egyszerűsítette és azoknak beküldésére újabb három havi haladékot engedélyezett.

Egy turcsa rendelkezés

A kisiparosoknak meg kell vennie az üzleti könyvet -- de üresen hagyhatja

Nagy feltűnést keltett tegnap számunkban ez a híradás, amit a fővárosi lapok nyomán közöltünk, hogy a pénzügyminisztérium a kisiparosokat és kiskereskedőket mentesítette a könyvvezetési kötelezettség alól.

A „Semnalul” című fővárosi lap az alábbi részleteket jelentette:

„A minisztériumnál a Kereskedelmi és Iparkamarák Uniójának részéről intervenció történt, hogy a kiskereskedők és kisiparosokat mentesítsék a könyvvezetési kötelezettség alól, mert sokan közülük még irni olvasni sem tudnak és anyagi lehetetlenség számukra, hogy könyvelőket tartanak. A kérés támogatására még hozzáfűzték azt az indokot, hogy az adó törvény nem kötelezi a kisiparosokat és kiskereskedőket üzleti könyvek vezetésére.

A bélyegtörvény kategorikus intézkedéseivel szemben azonban a minisztérium nincs abban a helyzetben, hogy a törvényes taxák alól mentesítsen valakit.

Tekintettel azonban arra a helyzetre, amelyben a kiskereskedők és kisiparosok van-

nak — és hogy segítségükre legyen a minisztérium el fogja rendelni, hogy évi 200 leies kulcs-taxa ellenében mentesítve legyenek attól, hogy a könyvekbe könyvelési műveleteket vezessenek be. Azokat akik a 200 leies axát nem fizetik meg, kihágást elkövetőknek tekintik és megbüntetik.

A fentiek szerint tehát a kis-

iparosok és kiskereskedők

továbbra is kötelezve lesznek a leltár és naplókönyv megvásárlására és felülbélyegzésre, a könyveket azonban üresen hagyhatják, nem kell könyvelniük csak 200 lei taxát kell fizetniük.

A rendelkezést a napokban küldi szét a minisztérium.

Újból sirkövet döntöttek Sacueniben

Pár évvel előbb szomorú szenzációja volt a községnek, amikor a köztemetőben egy éjjel 35 márvány síremléket döntöttek le ismeretlen emberek. Az akkori nyomozás nem jutott eredményre, így a sajtóalatos ügy további sorsát még ma is homály fedi. Talán ennek a körülménynek tulajdonítható, hogy az akkor büntetlenül maradt bűncselekmény most megismétlődött. A múlt hét folyamán újból több márvány síremléket döntöttek le ugyanabban a temetőben, köztük egy olyan síremléket is, amelynek már előbb is hason-

ló sorsban volt része. A község lakossága tehetetlenül nézte az újabb vandalizmust és józan türelemmel igyekszik eltüntetni a barbár kezek újabb rombolásának nyomait.

Férfi és női

szövetmaradékok,

egész öltöny és kabát méretben is, szabókellékek, ingzeffir, damaszt és vászon maradékok érkeztek

Steiner maradékoshoz

Calea Victoriei 3. az udvarban

SPORT

Vasárnapi forduló

Az ember szinte alig akar hinni a szemének. A CAO az 5-ik helyen áll a Phoenix és a Chinézai előtt. A kék-fehérek számára megnyitják a minden kaput: Mekkájának, a negyedik helynek a reménységei. Még kemény harcban áll érte az Unirea Tricolorral, az obori csapat birtokolja is egy pont fölényvel, de... a kék-fehérek remélik, hogy csak a jövő hétig.

A jövő héten Oradeán kerül össze a két negyedik hely aspiráns. Akkor dől majd el, hogy melyik csapat tanulta meg jobban a leckét...

A Crișana üdült tegnap. Valóban örülhettek, hogy abban a kutyasordító hidegben nem kellett játszaniuk. A pihenés viszont természetesen nem viszi előre a csapatot a táblán. A játékosok pedig kimentek a pályára és végignézték a CAO mérkőzését. Amikor a CAO a csikorgó hidegben megjelent a pályán az egyik Crișanișta az időnek megfelelően, találóan kezdte dudolni:

— Féltetek a szélről...

A kellemetlen csipős hideg ellenére sokan szánták rá magukat, hogy kimenjenek a mérkőzésre. Ott voltak teljes számban a CAO drukkerai, a Crișana hívei és megjelentek az újságírók is. Felkészültek a nagynak ígérkező mérkőzésre. Előszedték a noteszt és ceruzát. Pár perc múlva azonban kiderült, hogy túlzottan derűlátók voltak. Előbb a kabátot gombolták be, később a kesztyű is felkerült a kezekre. Az egyik mentegette is magát:

— Kesztyűs kézzel kell bántani a CAO-val...

A kék-fehérek támadgatják, ezen a téren nem volt hiba. Csak, — mintha ezt már irtuk volna vagy egy ízben a kék-fehérekről — az eredményesség terén voltak kifogásolni valók. Orza remekül száguldott és Borgea is megfekt mindent, amit a bekkek érdekében megtehetett. Az összekötők azonban nem mindig követték a játékot. Amikor Borgea egyik headását nem várta senki, a tribünön kiabálni kezdtek:

— Hol vannak az összekötők?

Szerencsére megfeleltek nekik:

— A kályha mellett melegednek...

Amikor azonban győz a csapat nem lehet elégedetlen a CAO tábor. Ilyenkor még egy-egy rosszabb akcióra is találhatnak méltóságot. Hajdanán nem bírták nézni, mikor a labdát hátrafelé vették. A

harmadik gól után azonban sok mindent elnéz a közönség. Csak amikor Borgea nátrafelé driblizelt, akkor kiáltottak fel:

— Mondják meg neki, hogy már fordultak...

A közönség rokonszenyvel

fogadta a kis Kopek hazai bemutatkozását. Az ifjabbik Kovács a frénings-meccsek sorára tünt fel és az idegenben lejátszott mérkőzéseken is kiöntötte magát. A kék-fehér hívek a batyja révén azonnal a szeretőjébe fogadta a kis Kopeket és lelkesen biztatta „Pistit”. Csak amikor az egyik nagy helyzetet elpaccolta sajnálkoztak felette:

— No Pisti sem mer hazamenni ma este. Félni fog, hogy kikap a bátyjától...

A kék-fehérek volt Jókere Borbély lett. A hajdani össze-kötő, az elmúlt hetekben halfoi játszott, a múlt vasárnap, mint kapus mentette meg a csapat becsületét, míg most, mint center próbálkozott. Ezen a poszton sem vallott szégyent, különösen a góljával aratott nagy sikert. Dícsérték is érte eleget. De talán már sok is volt a jóból amikor megállapították:

— Szép lövés volt Borbély gólja. De, amilyen jó kapus, ő kivédte volna...

Kétezer lei pénzbírságra ítélték egy busadi földművest, mert guzsbakötözte és két napig fogvatartotta felesége szeretőjét

Ezelőtt néhány hónappal — Busadról Galaŕra vándorolt egy busadi gazda, Pop Atanase nevű földműves. Feleségét itthon hagyta és szorgalmasan küldözgette haza a pénzt. Mikor azonban egyszer csak hírt kapta, hogy a felesége megcsalja egyik barátjával — hirtelen hazajött. Este jött meg és feleségét megfenyegette, hogy el ne merje árulni, úgy hogy az asszony nem tudott hírt adni a szeretőjének, aki éjjel, mint rendesen, bekopogott az ablakon. A férj erre az ajtóhoz lépett és beengedte a házibarátot, aki a sötétben nem vette észre, hogy még egy harmadik ember — a férj is a szobában van és vetkezni kezdett. Mikor levetkezett és befeküdt az ágyba, akkor a férj fejbevágta, úgy hogy elkábult és összekötözte kezét-lábát és így tartotta étlen, szomjan két napon keresztül.

Közben azután a szomszédok észrevették a szerencsétlen helyzetet és kiszabadították a

vetélytársat, azonban ez kötelezte magát, hogy 5000 lei fizet kártérítésként a férjnek, aki viszont ennek fejében nem nyult egy ujjal sem az asszonyhoz.

Amint azonban a vetélytárs kiszabadult, feljelentette Popot aki nyugodtan elmondta a történeteket és bevallotta a bűnét. A törvényszék mindössze 2000 lei pénzbírságra ítélte az embert, de ennek a végrehajtását is felfüggesztette.

Finom selyem az almásládában

Érdekes csempészési ügyben nyomoz a cluji vámhivatal

Cluj, március 16. Érdekes vámcsempészési ügyben folytat vizsgálatot a cluji vámhivatal a rendőrség bünygyi osztályával karöltve. Sighetul-Marmatiei vasutállomásánál három láda almának feltüntetett küldeményt adtak fel Fuchs Márton cluji címre. A küldem

ményt már Sigheten gyanusnak találták és táviratilag intézkedtek, hogy Clujon hivatalos személyek előtt nyissák fel a ládát. — A ládák felnyitása meg is történt és az almák alatt 36 kilogramm selyemárut találtak, amelyek csempészetten kerültek az országba. A

rendőrség erre házkutatást tartott a címzett lakásán, ahol 150 kilogramm csehszlovákiai jelzéssel ellátott selyemárut talált. A vámhivatal kétféle lejes bírságot rótt ki Fuchs Mártonra, s miután a büntetést nem tudta lefizetni, azonnal le is tartóztatták.

Rejtélyes eredetű barlanglakást fedeztek fel az erdőben

Simleul-Silvaniei, márc. 16. Érdekes felfedezést tett az elmúlt napokban két tusai lakos a község határában levő erdőben. Amint az erdő egyik elhagyatott részén áthaladtak, — egy ágakkal befedett üreget fedeztek fel s a mikor a galyakat kíváncsiságból eltakarították, lépcsőkre bukkantak. Értéhető érdeklődéssel mentek le a láthatólag hosszú évek óta nem használt lépcsőkön és kényelmes földalatti lakásba értek. Az érdekes barlang két személyre volt berendezve, két ágy, székek, asztal és kimenet van benne. Nem lehet tudni, hogy a mintegy 40—50 évvel

ezelőtt készült földalatti lakást valami büntetés elől bujdosó gonosztevő, szökött fegyenc,

vagy valami másfajta erdei emberek lakták-e. Létezéséről mindeddig senki sem tudott.

Tilos a futball a középiskolai diákoknak

Az elmúlt hét végén Victor Iamandi nemzetnevelésügyi miniszter körrendeletet küldött az összes tanügyi intézményekhez, amelyben határozott formában eltiltja a jövőre vonatkozólag, hogy középiskolai tanulók labdarugó-mérkőzéseken játszanak.

A hír nagy meglepetést keltett különösen azoknál az egyesületeknél, amelyek keretében középiskolai tanulók játszanak. A főszövetség elnöke,

Neagu Boerescu még szombaton közbenjárt, hogy az eltiltó rendelkezés az elmúlt vasárnap ne legyen hatályos. Ezen a héten az illetékes szövetségi vezetők delegációt szándékoznak vezetni Iamandi miniszterhez az eltiltó rendelet visszavonása érdekében.

A Timpul jelentése szerint a tiltó rendelkezés a növendékeknek azt is megtiltja, hogy a futballmérkőzéseken mint nézők vegyenek részt.

A kisantant és az Anschluss

(Folytatás az első oldalról)

Belgrád, március 16. — A „Vreme” című jugoszláv lap vezércikkben méltatja az ausztriai eseményeket. Felsorolja azokat a hibákat, melyeket Schuschnigg elkövetett, majd így folytatja: „Tekintetbe véve hogy Habsburg Ottó főherceg Ausztria határára várta az események kialakulását, abban a reményben, hogy azok az ő javára fordulhatnak, a vezér és a kancellár, mint a német nép rendjének őre, nem habozhatott hosszú ideig. Jugoszlávia, Ausztria első szomszédja számára az események kialakulása nem meglepetés. A jugoszlávok megértik az ausztriai németeknek a német birodalomhoz való csatlakozását, — mert a népek önrendelkezési jogáról van szó, amiért Jugoszlávia is harcolt. Örömmel állapítottuk meg, hogy a német kormány biztosítékot adott Csehszlovákiának a cseh határok sérthetetlenségéről. Németország ugyanezeket a biztosítékokat megadta a jugoszláv kormánynak is. Remél-

jük, fejezi be a lap, hogy karinthiai testvéreinkre is jobb napok virradnak mint Schuschnigg kancellár elnyomó uralma alatt.”

Jugoszláv hivatalos körök teljesen alaptalanoknak mondják azokat a híreket, amelyek szerint a kisantant tanácsát egybehívták volna. Mindössze annyi történt, hogy a három kisantant állam külügyminisz-

teriumai kicserélték egymás között nézeteiket a jelenlegi helyzetről. A román és a jugoszláv kormány teljesen egyetért a prágai kormánynak azzal a felfogásával, hogy Ausztria bekebelezése befejezett tény és nincs szükség a kisantant rendkívüli értekezletére. A kisantant tanácsulását valószínűleg áprilisban, vagy májusban tartják meg.

Hitler hazarepült Münchenbe

Bécs, március 16. Bécsben Hitler kancellár jelenlétében délután két órától kezdődően nagy katonai díszszemle volt. A díszszemlén résztvettek a Bécsben levő összes birodalmi német ezredek és az osztrák

helyőrség. Az ünnepség ideje alatt négyszáz repülőgép keringett Bécs felett. Az ünnepség után Hitler kancellár repülőgépen visszatért Németországba és hét órakor már meg is érkezett a bajor fővárosba.

Mussolini beszéde

Róma, március 16. Az olasz képviselőházban Mussolini miniszterelnök szerdán délután 5 órakor nagy beszédet mondott s e beszéd keretében ismertet-

te Olaszország álláspontját — Ausztria bekebelezését illetően. Az olasz miniszterelnök 30 percen át ismertette a közép-európai helyzetet.

A magyar követ gratulál

Berlin, március 16. Sztrójai Döme, berlini magyar követ, megjelent a német külügyi hivatalban, ahol kormányának nevében szeretnecsé kívánatait fejezte ki. A magyar követ a továbbiak során kifejtette, hogy a ma-

gyar közvélemény milyen nagy meglepetéssel vette tudomásul, hogy a csatlakozás minden véréldozat nélkül történt. Sztrójai kormányának nevében hangoztatta, hogy a magyar kormány továbbra is arra tö-

rekszik, hogy a baráti jóviszonyt Magyarország és Németország között még inkább kimélyítse. Bejelentette végül, hogy a magyar kormány a bécsi követséget német főkonzulátussá alakítja át.

Hitler visszautasítja Chamberlain állításait

Chamberlain legutóbbi kijelentéseivel kapcsolatban a német kormány álláspontját ismerteti a hivatalos lap, a Diplomatische Politische Korrespondenz. A lap azt írja, hogy Hitler visszautasítja Chamberlainnak azt az állítását, mint ha Ausztria csatlakozása erőszak folytán jött volna létre.

Ez természetes folyamat volt, amelynek be kellett következnie. Az újabb londoni jelentések szerint Corbin francia követ megjelent az angol külügyi hivatalban, ahol hosszas megbeszéléseket folytatott Halifax angol külügyminiszterrel.

Jegoroszország Csehszlovákia segítségére siet, ha Csehszlovákiát megtámadnák és ha Franciaország ezt az orosz támogatást helyesnek tartja.

London, március 16. Corbin francia nagykövet tegnap hosszasan tárgyalt Halifax külügyminiszterrel. Az angol és francia kormányok a legszorosabb összeköttetésben vannak a Németország által teremtett közép-európai helyzet megvizsgálásában.

Franciaország megvédi Csehszlovákia függetlenségét

Nemzetközi politikai körökben nagy feltűnést keltett Corbin francia követnek az a bejelentése, hogy Franciaországot a Csehszlovákia függetlenség megvédésére szerződés kötelezi és ezt a szerződést Franciaország be is tartja. Páris állandó összeköttetést tart fenn az angol kormánnyal s az angol külügyi hivatal is tudomásul vette Franciaországnak a téren tanúsított álláspontját. A francia külügyi hivatal egyébként — érintkezésbe lépett bucuresti, belgrádi képviselőivel és közölte velük, hogy a francia álláspontot ismertessék az ottani kormányokkal.

Ebben a kérdésben egyébként nyilatkozott Paul Boncour külügyminiszter is, aki kifejtette, hogy Franciaország minden körülmények mellett kész megvédeni Csehszlovákia függet-

lenségét minden támadással szemben.

A spanyol ügy is elveszett

Paul Boncour ezután a spanyol helyzettel foglalkozott s bejelentette, hogy a kormánycsapatok olyan szorongatott helyzetben vannak, hogy

valószínűleg a nagyhatalmak intervencióját fogják kérni a fegyverszünet megkötése érdekében.

Az újabb párisi jelentések arról számolnak be, hogy a francia nemzetvédelmi bizottság állandó üléseket tart.

Oroszország a cseh függetlenség mellett

Moszkva, március 16. Mérékadó körök közölték a Reuters tudósítójával, hogy Szov-

jet illetően és annak az eshetőségét is figyelembe veszik, hogy mi történik, ha Franciaország kénytelen volna a Csehszlovákia függetlenségére vállalt kötelezettségeinek eleget tenni. Az angol-francia tárgyalások másik tényezője Franco tábornok hadainak esetleges győzelme.

Vasárnapi istentisztelet alatt szigorúan tilos a vásár

Bucuresti, márc. 16. Ma jelent meg a közjegyzői törvény módosításáról szóló törvényrendelet. A törvényrendelet szerint azok a közjegyzők, akik nem ismerik az állam nyelvét szóban és írásban, az igazságügyi minisztérium által kiküldendő főtisztviselő által azonnal felfüggesztendők.

A transylvániai közjegyzői törvény 33-ik paragrafusát is törli a rendelet.

Bucuresti, márc. 16. Az ipar és kereskedelmi minisztérium rendeletét adott ki, amelynek értelmében vasárnap és a görög keleti egyház ünnepnapjain, tilos bármilyen vásárokat tartása. Csak az élelmiszerüzletek tarthatnak nyitva a fenti napokon, délelőtt 10 óráig.

Bucuresti, márc. 16. A nemzeti nevelésügyi minisztérium rendeletét adott ki, amely közli, hogy Stoicescu tanárt, a timisoarai Babes-gimnázium professzorát, valamint Bogza, campulung (Bucovina) főgimnáziumi tanárt felfüggesztette állásuktól, miután nem tették eleget a február 10-iki magas rendeleti törvénynek és továbbra is politizáltak annak ellenére, hogy a politika nem egyeztetendő össze a tanári hivatással.

Időjárás

Nyugat felől derült égboltot, a hőmérséklet emelkedik.

Nagy érdeklődés mellett folyik az igazoló-jegyek beváltása

A tegnap lejárt nagy „rumba” ajándékaiknak igazoló-jegyeit minden vidéki bizományoshoz kiküldtük és azok beváltása mindenütt megkezdődött.

Az igazoló-jegyek beváltása iránt úgy Oradean, mint vidéken máris nagy érdeklődés mutatkozik, ami érthető is, ha tekintetbe vesszük a kiosztásra kerülő nagyértékű ajándéktárgyakat, u. m.:

**Egy modern konyhaberendezés
2 drb kerékpár
Egy hatszemélyes porcelán ebédlő
szerviz
5 szőr egy abrosz 6 asztalkendővel**

Ezenkívül több mint 500 különböző értékű ajándék-tárgy u. m.: ruházati-, háztartási- és közszükségleti cikkek. Kérjük tehát olvasóinkat,

hogy az igazoló-jegyeket mielőbb váltsák ki, hogy a jövő hét első napjaiban megkezdődő huzásokon minden olvasónak részt vehessen.

A kiválasztott

— Regény — 73

— Orvost nem hívhatunk — mondta Lucas. — El kell innen szállítanunk. A hajó tíz perc múlva indul. Pike keresse meg azt az öreg fókát és kérdezze, adhat-e valami hordeggyat? Mondja meg a detektíveknek, szállítsák partra a foglyukat...

Öt perc múlva valamenynyien a parton álltak. A „Sheila McNab” korlátjánál kíváncsi fejek bámulták őket. A rendőr-örsem szalutálva sietett oda. Pike félre vonta. Majd visszatért a többiekhez.

— A mentők rögtön jönnek, sir. Elszállítják Mrs. Grayet. Hale-Storford mehet a saját lábán.

Lucas körülnézett.

— Hova vitték a doktori?

— Oda, a raktár mögé, sir. Menjünk, nézzük meg. Ön is jöjjön — mondta Anthonynek.

— Megint fecsegni — tört ki Heath, majd összeharapta a száját és elhallgatott.

A hosszú raktár sarkán akkor fordult be a mentőkocsi. Fekete táskával kezében alacsony, kövér férfi sietett feljűk Pike elébe ment és megadta a fölvilágosítást.

— Ez hát rendben van — mondta társainak. — Mrs. Grayet elszállítják.

— Nézenek rá, nézenek csak rá — mondta Pike.

— Ó... Istenem! — szölt Heath.

Anthony halkan füttyenített. Lucas hallgatott.

Hale-Storford kezét megbilincselte. Kalap nem volt a fején. Gondozatlan szőke haja kócosan hullt a szemébe, amely vidáman, égő nyugtalansággal kémlelt szét. Mint valami idegen vadállat szeme, csak hogy ennek beteg volt a kifejezése.

Hale-Storford nagyon boldog volt a karpereceivel. Föl-emelte a csuklóját és alaposan megnézegette a csillogó fémét. Megrázta a kezét, hogy csörömpöljenek. Valahányat csörrentek, kuncogott a gyönyörűségtől. Egyik óra a vállára tette a kezét.

— Menjünk!

Hale-Storford fénylő szemmel nézett föl rá; ajkán boldog mosoly ült. Szőke fejét pajkosan rázta meg. Magasra tartotta a kezét és megrázta. A bilincs csörömpölt, a szerencsétlen boldogan kuncogott...

Lucas Anthonyhoz fordult.

— Menjünk innen. Belebe-fegszem, ha még sokáig kell nem.

(Folyt. köv.)

CEGNÉL ORADEA
NYOMATOTT PÁSZTOR EDE

Schuschnigg megnősül

A brüsszeli „La Nation Belge” című lap szenzációsan érdekes bécsi tudósítást közöl arról, hogy Schuschnigg tegnap egy lelkészt fogadott lakásán. A lelkész a volt kancellár lakásán találta Zernin grófnőt, volt Fugger hercegnőt, aki már egy év óta jegyese Schuschniggnek.

Egész Bécsben úgy tudják, hogy akkor akarnak egymással megesküdni, mikor Schuschnigg visszavonul a politikai élettől. A lelkész tegnap össze is eskette őket s az új házaspár mézesheteinek első napjait közös fogságban töltötte.

Albániából nem szabad kivándorolni

Tiranából érkező jelentés szerint Albániában kivándorlási tilalmat léptettek életbe. A rendelet szerint albán állampolgár nem hagyhatja el kívándorlási célból az ország területét és a már kivándorolt család

láfőt sem követhetik hozzá tartozóik. A kivándorlási tilalmat azért léptették életbe, mert Albániában nagy szükség van a munkaerőkre, az ország gazdasági ujjaépítéséhez.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetés: díj havonta 4 lei

POSTA

Róna fényképésznél
legolcsóbb, legszebb a fénykép!

6 db csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

Jobb ref. leány férjhez menne biztos egzisztenciájú, komoly fiatalemberhez. Ingatlanom van. Levelet „Egyetlen” jelíggel a kiadóba. 1030

38 éves komoly férfi italmelési engedéllyel keres komoly ellettársat csekély hozmánnal. „Lehet vidéki” jelíge. 1036

Református leány vagyok, házasság céljából megismerkednék egy józanéletű iparosemberrel, akinek megvan a biztos jövedelme. Levelet „Piros szegfű” jelíggel a kiadóba. 1031

ÁLLÁS

Megbízható kifutó fiú biciklizni tudó felvétetik. Cim a kiadóban. 1011

Jó varrott cipész-munkást felveszek. Tarr, Regele Ferdinand 25. 1009

Keresünk Turda és környéke részére megbízható, ügyes ujságárust, fixfizetéssel és jutalékkal. Jelentkezni: Mohai János urnál, Turda (Libraria „Modern”), vagy a kiadóhivatalban. 884

Ügyes mindenes fiú felvétetik azonnalra. Melki Apátság borpincéje, Piața Mihai Viteazul No. 1. 1035

Kimondottan intelligens, jó-megjelenésű urak, állandó alkalmazásra ügynöki minőségben, jó keresettel felvétetnek. Cim a kiadóban. 910

VÉTEL-ELADÁS

Cukraszoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papír szalvéták nagy választékban a legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Jókarban levő férfi öltöny eladó. Cim a kiadóban. 934

A nagyállomástól 5 perenyire, a volt városi szálló-telep mellett, néhány házépítésre kiválóan alkalmas, köztük sok saroktelek is eladó. Értekezni a tulajdonosnál kizárólag délután 10-ig, d. u. 2—4 óra között, Str. Franceză 12. 860

Singer varrógépek jókarban, jótállás mellett jutányosan kaphatók Mercurnál, Str. Nicolae Iorga. 1034

Egy ház eladó Wasserstrom-telep Str. Nojodiui No. 24. Akármikor megtekinthető Szabóné. 1032

Eladó jókarban mély gyermek-kocsi Bokics Gábornál Episcopul-Bihor téglagyár mellett 905. 1033

Fedák Sári idegösszeomlással szanatóriumba vonult

Budapestről jelentik: Ugy volt hogy a Művész Színház legközelebb felújítja Pailleron: Ahol unatkoznak c. vigjátékát Reville hercegnő szerepében Fedák Sárral. A felújítást most elhalasztották, mert köz-

Szerencsétlenség érte a romániai csehszlovák konzulátus gépkocsiját

București, március 16. Cămpina mellett a csehszlovák konzulátus autója összeütközött egy CFR autóbusszal az ország uton. A csehszlovák autóban a konzulátusi titkár és a felesége ültek. A sofőrön kívül, mindketten súlyosan megsebesültek és a ploestii kórházba szállították őket.

A legnagyobb rendben történt Cuchan az ujoncok bevonulása

Mercurea-Ciuc, március 16. A március 10-ével megkezdődött ujoncok bevonulása példás és fegyelmezett rendben történt. Ennek elvitathatatlan oka egyrészt a katonai előképzés szellem nevelése. Nem volt csendháborítás, részegeskedés, verekedés, botrány. Örömmel adunk hírt minden ilyen tapasztalatról, amely széles népi körökben józan, fegyelmezett magatartását dicséri.

Rádió műsor

PÉNTEK

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Predescu-zene. 19 Időszervi anyagok. 19.40 Felolvasás. — 19.55 A berlini filharmonikusok négyese. Közben: Hírek. Majd: 20 A filharmonikus hangverseny folytatása. 20.35 Közvetítés az Operából. 23.15 Le-mezek.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.03 Országos Postászenekar. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákféltő 18 Előadás. 18.30 Hanglemez. 20 Külügyi negyedóra. 20.15 A magyar-finn művészcsere keretében zongoraszámok. — 20.45 Emlékezés Surányi Miklósról. 21.25 A rádió szalonzenekara. 22.35 Hírek. 23 Cigányzene. 24 Hírek angol nyelven. 24.05 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.